

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Breviario Concionatorio, Strenæ, Fidelis Prophetissa
Concionibus de B. M. Virgine serviens, Conciones
Occurrentes & Funebres**

Tylkowski, Wojciech

Oliva, 1686

De Floribus & Plantis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51821](#)

bus Parentibus cura, providere Filiis suis DEum, ejusque timorem. At ounc nimis verum, quod hom. 35. in Matth. 20. deplorat Chrysostom. Alii filii suumilitiam provident, ati honores; nemo filius suis providet DEUM, & perditionem eorum magno pretio comparant, salutem autem illorum nec dono accipere volunt. Nam si videant filios suos pauperes, tristantur, quod corporum non animorum sint Parentes, corpus natorum amant, animam autem contemnunt. Desiderant illi s. valere in seculo isto, & non curant quod passuri sint in alio. Frequenter igitur culpâ Parentum est, quod non sic timor DEI ante oculos filiorum. Qui viret in foliis venit à radicibus humor, & Patrum in natos abeunt cum semine mores. Discant ergo Pueri & Adolescentes à pueritia timere DEum. Non timeant eos qui occidunt corpus. Matth. 10. Animam autem non possunt occidere: sed potius timeant eum, qui potest & animam & corpus perdere in gehennam. Hunc timorem discant etiam columbae exemplo, quæ multum timerit accipitrem, juxta illud Ovid. Terretur minimo pennastridore columba linguis accipiter saucia facta tuis.

STRENA IV.

De Floribus & Plantis.

Quoniam Flos campi nascitur Christus hyeme, dabo in Stre-
nam flores & plantas, sed quæ etiam hyeme prodire pos-
sunt. Sacerdotib⁹ igitur & Ecclesiasticis do virgam Aaron ger-
minantem, de qua num. 17. Quem ex his DEus elegerit germinabit
virga ijs. In primis oportet Sacerdotes eligi à Domino sicut ele-
gitus est Aaron. Nemo enim sibi sumit honorem, Hebr. 5. Sed qui vocat
ur à DEO tanquam Aaron. Estenim Sacerdotium res divina
non humana. Consules aliquique Reipubl. Rectores constituun-
tur atque creantur à Rege, Sacerdotes autem & Episcopi à Spi-
ritu S.

ritu S. juxta illud Act. 20. Attendeat vobis & universo gregi, in quo
vos posuit Spiritus S. regere Ecclesiam Dei, quam acquisivit sanguine
suo. Cogitent hoc fieri omnes sacerdotes, ut tanto reclusus
tantoque honoratus tam divino munere fungantur. Cogitent
& sacerdotes ut tanto magis venerentur sacerdotium. Dicit ita-
que Scriptura, solam virginem Aaron germinasse & turgentibus
gemmis flores protulisse, qui foliis dilatatis in amygdalas ma-
tuerunt. Ita sacerdotum est frondere & florere virtutibus,
etiamsi ceteri essent omnes arida ligna. Christus D. nominat
eos viride lignum Luc. 23. Si haec in viridi, quid fiet in arido? Sic
sacerdos lignum viride & non dicat I. 55. Ecce ego lignum ari-
dum. Germinans illa virga significat etiam sacerdotalem gra-
tiam nunquam marcescere, sed semper in Ecclesia Dei perma-
nere. Juravit enim Dominus, & non paenitebit eum, tu es sacer-
dos in aeternum, Ps. 99. Et pro patribus tuis nati sunt tibi filii Ps. 44.
Secundò non solum fronduit virga Aaronis, sed etiam fructus
protulit, & quidem nuces amygdalinas, hi fructus habent corti-
cem durum & alpina regmina, sed dulce intus continet edulium,
quo significatur qualis debet esse sacerdotum vita, exteriori ni-
mirum, alpina, dura potentialis, intus autem suavitate &
dulcedine consolationum spiritus S. delibuta. Talis erat vita
Apostoli Pauli 1. Cor. 9. qui castigabit corpus suum & in servitatem
redigbat, qui multus erat in jejuniis, laboribus, vigiliis: intus ve-
ro plenus consolationibus, unde & gloriantur in tribulationibus.
2. Cor. 10. & Gal. 6. Affectus erat dulcisimo & suavissimo amo-
re. Optabam anathema esse pro fratribus meis Rom. 9. Filioli mei
quos iterum parturio. Gal. 4. Tertiò, haec virga productione flos-
rum & frondium & fructus, delevit lices, & compeluit queri-
monia filiorum Israël contra Moysen & Aaronem, & sedicio-
nem moventium ob functionem sacerdotii. Magnum est ho-
die ac multum murmur populi adversus sacerdotes. Hæretici
conju-

N 3

conjurant in caput nostrum, negant nos esse Sacerdotes DEI, sed ministros, derrahunt passim Sacerdotio nostro, & Sacerdotalem gradum pessimum nituntur. Gregor. Quare hoc? Quia nimis adiutum nos esse ligna arida, vident nos locum sanctitatis accipere, & terrenis aëribus implicari: observant vitam nostram vocationi nostræ nullatenus respondere. Eia Sacerdotes DEI dirimite hanc litem, collite has querimonias productione & ostensione fructuum. Sitis deinceps non virgæ aridae sed florentes & fructificantes instar virgæ Aaronis. Quartò, haec virga servabatur in tabernaculo testimonii in signum rebellium filiorum Israël. Sint etiam Sacerdotes frequentes in tabernaculo Domini, id est, domo DEI, quæ est Ecclesia, & ejus amore dilecti & inelcati clament cum Propheta Ps. 83. *O quam dilecta tabernacula tua Domine, concupiscit & deficit anima mea in atria Domini.* Et Ps. 68. *Zelus domus tua comedit me.* Et Ps. 41. *Transibomin locum tabernaculi admirabilis.* Sanè Sacerdotes qui Ecclesiam frequentant, & devotè DEO ministrant, multum promovent pietatem populi. Nihil enim est, inquit Conc. Trident. Sess. 22. cap. i. Quod alios magis ad pietatem & DEI cultum instruat, quam eorum vita & exemplum qui sedivino ministerio dedicarunt.

Præfectis secularibus do in Xenium palmarum. Palma enim in primis venusta est, densis in vertice & speciosis foliis: Præfeti & iæculares Judices venustentur variis gratiis & dotibus virtutum ac eruditio[n]is. Ps. 2. *Erudimini qui iudicatis terram.* Qui ad gubernacula Reip. sedent, multa sapientia & scientia sint instructi oportet. Unde Sapiens ita eos alloquitur sap. 6. *Melior est sapientia quam vires, & vir prudens, quam fortis.* Audite ergo Reges & intelligite, &c. Oportet Præfatos & Judices prædictos qualitatibus & conditionibus, quas Jethro requirebat Exod. 18. Ut sint Viri sapientes, DEUM timentes, & qui oderint avaritiam.

Secun-

Secundò, palma, est fortis, & valida, nec facilè succumbens oneri. Ita Judices sint fortes cùm gravissima habeant ferenda onera, quibus facilè succumberent, si animi fortitudo decesset. Sanè magna erat Moysi fortitudo. Exod. 18. cui populus à manè usq. ad vesperam assistebat, ut abeo judicaretur. Tertiò, ut dicit Plin. lib. 13. cap. 4. Ex succo palmarum confici vinum, sed relinquendum utpote capiti noxiun. Sic Prov. 31. Noli ô Samuel, noli, Regibus dare vinum, quia nullum secretum est; ubi regnat ebrietas, ne fortes bibant, & obliviscantur judiciorum, & mutent causam filiorum pauperis. Quartò, palma non marcescit, sed semper folia retinet. Ps. 91. Justus ut palma florebit. Tu Judex semper justus sis, semper viriditatem serva, nec marcescat æquitas. Ne Iiai. 59. corruat in platea veritas. Ne cedas timori vel invidiæ ut Pilatus iniquus Judex. Quintò, Palma insigne est victoriae. Hinc de electis ante thronum Apoc. 7. In conspectu Agnstantibus dicitur. Et palmae in manibus eorum. Aug. Palmas habent in manibus, quia premia in operibus. Item, Christo mortis & inferni victori occurunt turbæ cum ramis palmarum Matth. 21. Sed & Crux Christi in qua triumphum egit, palmae comparatur Cant. 7. Ascendam in palmam, & apprehendam fructus ejus. Septuaginta quoque discipuli qui extiterunt viatores diaboli, cum exultatione ad Christum redeentes gloriabundi Luc. 10. quod dæmonia sibi essent subjecta. Luc. 15. Septuaginta palmis designari possunt, quarum fit mentio in Exodo. 3. Esdræ. Pugnate ô Judices pro justitia, ut super omnia vincat veritas, vincite affectus & passiones, quæ rectum judicium pervertunt: vincite cupiditates, avaritiam, ambitionem. Conemini etiam, vincere causas eorum qui iniquè opprimuntur & vexantur à ditionibus. Errite eos qui ducuntur ad mortem, & qui trahuntur ad interitum, liberare non cessate. Si dixeritis, vires non sufficiunt, qui inspecto est cordis, ipse intelligit, & servatorem

torem animæ tuæ nihil fallit. Prov. 24. Reddetque homini justa opera sua.

Virginibus do Lilium. In lilio varia considerari possunt. Primo, candidum est & purum. Sunt Virgines candidi & immaculati instar liliorum, Sacrum corpore & spiritu Eccl. 9. Et servent vestimenta sua omni tempore candida. Sponsus Christi ejusmodi liliis delectatur, ipse namque pascitur inter lilia Cant. 2. Imo & ipse lilyum appellatur. Ego inquit, flos campi, & lilyum convallium. Secundo, lilyum crescit inter spinas. Hinc Sponsus Cant. 2. *Sicut lilyum inter spinas, sic amica mea inter filias.* Virginitas non gaudet deliciis & illecebris, sed potius cilicis & asperitate penitentiae. Et quamvis lilyum ex spinis oriatur, nihil tamen commune habet cum illis in duricie, laesione, nigredine, &c. Sic virginitas in carne est, tamen nihil habet commercii cum carnis desideriis & operibus. Virgines in carne sunt, & non secundum carnem ambulant. Tertio lilyum est speciosum & odoriferum, sunt Virgines Christi bonus odor 2. Cor. 2. in omni loco per bona famae diffusionem, sunt pulchri & speciosi per inculpatam vitam. Quartò, lilyum non serpit per terram, sed sursum se erigit procul à terra. Coloss. 3. Virginessapiant, quarantque sursum sunt non quæ super terram. Cogitent quæ Domini sunt. 1. Cor. 7, quomodo placeant DEO. Sed licet lilyum in altum exurgat, et tamen repandum ac folia reclinat, seu ut Plin. loquitur, resupinis per ambitum labru. Sit virgo humilis, & oculis versus terram demissis. Quinto, lilyum est roriferum, nec tamen humectatur rore. Virgines humorem libidinosum aliquando sentiunt, qui tamen nihil nocet dum non consentiunt. Sexto, lilio gaudent apes. Sic Angelici Spiritus qui cœlestes sunt quædam apes delectantur virginitate. In lilio hæc rursum considerari possunt. Radix, flos, hastile, & grana. Per radicem fides, per hastile spes, per florem innocentia, per grana aurea charitas designari

signari potest. Exerceant se diligenter & proficiant virginēs in his virtutibus. Septimō, ex lilio unguentum oleumque conficitur teste Plin. lib. 21. cap. 5. Estque medicinale. De vera virginē dicipotest Cant. i. Oleum effusum nomen tuum. Octavō. Lilia facile crescunt, hinc Salvator in Evang. Matth. 6. Considerate lilia agri quomodo crescunt &c. Dominicus ager plenus est liliis virginū Cypr. lib. 4. epist. 8. Floret Ecclesia tot virginibus coronata.

Vidu⁹ do juniperum. Legimus Eliam Prophetam fugientem 1. Reg. 19. persecutionem Jesabel, venisse, in desertum, & defatigatum ex itineris molestia quievisse, & sedisse subter unam juniperum, ubi etiam prostratus in umbra ejus obdormivit tanto affectus vitæ tædio, ut petierit animæ suæ, ut moreretur, sed mox ab Angelo DEI excitatur, & confortatur. Vidu⁹ tam graves aliquando patiuntur persecutioes ut dicant cum Job 10. Tedit animam meam vita mee. Nusquam inveniunt quietem, nusquam consolationem, auxilium nusquam. Quid faciant in hac amaritudine animæ, quā eas valde, ut olim viduam Noëmi Ruth 1. replevit Omnipotens. Eant in desertum pœnitentiæ cum B. Elia, ac prostrant se subter juniperum, id est, sub arbo-re Crucis Dominicæ, contemplentur devotæ animi recordatione Christi amarissimam passionem & mortem, considerent Christi stigmata & vulnera, meditentur Crucis Christi mysteria. Hæc enim pia meditatio somnus quidam est spiritualis, juxta illud Cor. 1. Adjuro vos filie Jerusalem per capreas cervosq; caprorum, ne suscitatis, negat evigilare faciat am. quo adusq; ipsa velit. Sic ergo sub ista juniperō obdormiant. Sanè invenient ibi in doloribus suis præsens remedium, sentient ibi magnum juvamen, percipient copiosam & mirificam consolationem. Dicant cum Pl. 93. Secundum multitudinem dolorum meorum, consolaciones ruræ latificaverunt animam meam. Faciant juxta salutarem D. Bern. serm. 43. in Cant. admonitionem. Fasciculus myrræ est

O

passio

*passio Salvatoris, hunc fasciculum vobis colligite, hunc medullis cor-
dis inserite, hoc munite aditum pectoris, ut & vobis intra ubera com-
moretur. Habete illum semper, non retro in humeris sed ante o-
culis, ne portantes & non odorantes, & onus premat, & odor non eri-
gar. Juniperus quoq; montes amat, ait Plin. l. 16. cap. 18. Viduae
in omni tribulatione & angustia, configuant ad montes illos de
quibus David Ps. 120. *Levavi oculos meos in montes unde veniet au-
xilium mihi.* Et Pl. 124. *Qui confidit in Domino sicut mons Sion non
commovebitur in eternum.* Iterum juniperus teste eodem Plin.
lib. 16. cap. 40. Cariem vetustatemque non sentit. Non sentiant
viduae cariem & vetustatem vitiorum. Exuant veterem homi-
nem Ephes 4. cum actibus suis. Expurgent vetue fermentum Colos. 3.
Et sint nova conspersio. Non ambulent secundum carnem I.,
Cor. 5. Nec obtemperent carnalibus desideriis, quae militant adver-
sus animam. Meminerint dicti Apostolici Gal. 6. Quae semina-
verit homo, hec & metet. Quoniam qui seminat in carne, de carne
metet & corruptionem. Denique folia Juniperi sunt spinosa, seu
ut Plin. loquitur lib. 16. cap. 74. *Juniperospina pro folio est.* Vi-
duæ configuntur spinis tribulationum in tantum, ut verè dice-
re possint cum Propheta Psal. 117. *Circumdederunt me scut
apes, & exarserunt sicut ignis in spinis.* Et quod olim Gedeon fa-
cturum se dixit Judic. 8. *Viris Socoth. Conteram carnes vestras
cum spinis tribulisq; deserti.* Hoc viduis non raro infligitur, sed me-
minerint spineæ Coronæ D. N. JESU CHRISTI & non sentient
aculeos harum spinarum. Nihil enim est tanq; grave, acerbum,
ac molestum, quod non leve fiat gratum ac iucundum, si passio
Domini nostri in memoriam revocetur.*

Conjugatis do Oleam. Olea est symbolum pacis & concor-
diæ. Christo Domino Ierosolymam intranti tanquam paci-
fico Regi obviaverunt cum ramis palmarum & olivarum Jo-
an. 12, Offic. Rom. die Palmarum. Jam prohdolor non raro
inter

inter virum & mulierem miseranda est pugna ac discordia. Jam unus adversus alterum rupto omni pacis foedere insurgit. Qvod est ita deformes, ac si unius corporis membra inter se pugnarent. Si os & dentes lacerarent manus, si manus effoderet oculos vel præcinderet pedes, vel si omnia alia membra bellum gererent contra stomachum. Sunt enim vir & uxor unum corpus, una caro, juxta illud Adam de Eva loquentis Gen. 2. Hoc nunc os ex ossibus meis, & caro de carne mea. Et illud Eph. 8. Erunt duo in carne una. Et illud. Nemo carnem suam unquam odio habuit, sed foves & nutrit illam. Repugnat ergo naturali inclinationi Conjugum discordia & pugna. Sanè docet Plin. lib. 18. cap. 3. Olivas non percutiendas, nec perticis decutiendos fructus, qvod sit aliis quibusdam arboribus. Olivantibus, inquit. Lex antiquissima fuit. Oleam ne stringito, nerè verberato. Sicut ergo concordes Conjuges, nec lese percutiant. Fructus oleæ est oleum, qvod charitatem designat. Sicut enim oleum inter omnes liquores eminet, ita charitas inter omnes virtutes juxta illud Apostolii. Cor. 3. Major autem horum est charitas. Et illud i. Cor. 12. Excellenter viam vobis demonstro. Ut ergo servent Conjuges pacem habeant oleum charitatis. Omni timore, inquit Sapiens Eccl. 9. sint vestimenta tua candida, & oleum de capite tuo non deficiat. Deficit oleum de capite juxta D. Greg. interpretationem, cum charitas discedit à mente. Præterea oleum lucet, pascit, & lenit. Parentum est prælucere filiis virtutum exemplis, nihil agere, nihil dicere perperam qvod imitantur juxta illud Poëtæ. Nil di-
ctu sœdum visu⁹ hec limina tangat, intra qua puer est. Parentum etiam est palcere & educare filios. Parentum est lenitate quādam uti, ut non sint nimis austeri, hinc Ap. F. phef. 6. Nolite ad iracundiam provocare filios vestros. Non tamen etiam nimium indulgeant. Nam. Magna Patrum segnes facit indulgentia Natos. Rursum Oliya est symbolum misericordiæ. Haec etiam ne-

cessaria est Conjugatis. Nam oportet virum multa condonare uxori, similiterque uxorem viro, cùm in multis hinc inde delinquant. Cùmque mulier sit vasculum infirmum & fragile: i. Petr. 3. misericordia erga eam uti frequenter maritum oportet. Sic ergo vivant Conjuges, ut eorum singuli verè dicere possint cum Ps. 57. Ego sicut oliva fructifera in Domo DEI. Et Eccl. 24. Quasi oliva speciosa in campis, &c. Sic poterunt quoque consequi illam benedictionem de qua Ps. 127. Filii tui sicut novelle olivarum in circuitu mense tuae. &c.

Adolescentibus & Pueris do Rosam svaveolentem. Rosa flos est admodum gratus oculis & speciosus, qui tamen decerpitus mox flaccescit. Ita Juventus est instar speciosæ rosæ, quæ ramen vel unâ febriculâ marcescit. Homo inquit Job 14. Quasi flos egreditur, & conteritur, & fugit velut umbra. Sanè Juventus est admodum fugax. Nam ut D. Hieron, in Job. 40. Qui dudum infans, subito puer; qui puer, repente juvenis: & usq; ad senectam per spattia mutatur incerta, & ante se senem intelligit, quam juvenem se non esse miretur. Patet hoc in speciosa illa comtèq; ornata Jezabel 4. Reg. 9. Quam Jehu præcipitari mandaverat, cuiusq; carnes canes comedenter, prætereunte enim dicebant, Haccine est illa Jezabel? Rosa etiam mirè rubet: commendat ingenuus rubor adolescentes, pudor ac verecundia. Talis rosa fuit Christus: Dilectus meus, inquit Sponsa Cantic. 5. candidus & rubicundus. Rubicundus, quia in passione proprio perfusus sanguine. Tales etiam rosæ fuerunt, Laurentius, Vincensius, &c. Aliiq;ve Martyres adolescentes. Sanè D. Chryost. hom. ult. in epist. ad Rom. B. Petrum & Paulum rosas appellat, ita scribens in laudem Romanæ Urbis. Civitas inquit, ista quemadmodum corpus magnum & validum duos habet oculos illustres. Sanctorum videlicet illorum corpora. Non ita cælum splendescit, quando sol ex se radios suos dimittit, quemadmodum Romanorum Urbs

Urbs duas illas lampades ubique, terrarum effundens. Hinc rapietur Paulus, hinc Petrus, considerate & horrete, quale spectaculum visurasit Roma. Paulum videlicet repente ex theca illa cum Petro resurgentem, in occursum Domini sursum ferri. Qualem Rosam Christo mittet Roma? Ita & S. Mater Ecclesia innocentes Martyres rosas appellat, in Hymno ad Laudes. *Salvete flores Martyrum,* quos lucis ipso in limine Christi insecurorum sustulit seu turbo nascentes rosas. Item rosa est flos admodum odoratus. Diffundite & vos adolescentes odorem virtutis & bona*e*famæ, ut verè vobis licet dicere. 2. Cor. 2. Christi bonus odor sumus. Malæ enim famæ est inquit Eccl. 3. Qui derelinquit Patriam. Rosa non est, nec boni odoris adolescens Veneris mysta, qui in iherus est cœno libidinis & voluptatis, qui ut jumentum computruit in stercore suo, ut est apud Joël. 2. Rosa non est adolescens qui peregrinii muris olet pelliculas, quem pudicit*a* venenum appellat D. Hieron. ad Demetriadem. Ut sitis Rosæ veræ, sit vobis cordi illa Apostolica lectione & admonitio, Philip. 4. De cætero Fratres, quæcumque sunt vera, quæcumque pudica, quæcumque justa, quæcumque sancta, quæcumque amabilia, quæcumque bona famæ, si qua virtus, si qua laus discipline, hac cogitate. &c. Denique scribit Plin. lib. 21. capite 4. De Rosa. Indicium esse boni odoris scabritiem corticis, & omnem rosam locis siccis quam humidioribus esse odoratiorem. Multi adolescentes essent odoriferæ rosæ, si esset scabrities corporis aspera, non mollis & effeminata. Si aliquando loco mollis indufisi uterentur cilicio aspero. Si etiam non amarent humida & pingvia, id est, pingves & opiperas mensas, vina, delicias, &c. Nam hæc omnia inflammant corpus ad libidinem. Appetant ergo potius jejuniū, rum laborem, asperitatem vestium, victus continentiam, ut Demetriadem fecisse scribit S. Hieron.

Servis & ancillis do vitam. Servi estote palmites illius vitiis quæ Christus est de seipso dicens Joann. 15. Ego sum vitis, & vos

vos palmites. Sitis, in quam, palmites vitis veræ, non illius alienæ, cui dicitur Jerem. 2. *Quomodo conversaes mibi in pravum vinea aliena?* Num quo pacto est vinea vera. *Isai. 5. Quæ expectata est ut ficeret uvas, fecit autem labruscas?* Palmites & ramusculi vitis sunt in omnem partem flexiles & ductiles; sit ita servorum voluntas flexilis ad nutum Dominorum, prompta ad obedendum. Non faciant voluntatem propriam, neque quod sibi bonum videtur, sed voluntatem suorum Dominorum dum non sit contraria Divinæ. Vineæ odorem spargunt juxta illud Cant. 2. *Vineæ florentes dederunt odorem suum.* Per odorem inteligitur bona fama. Estote boni nominis & bona famæ. Esto te veraces, fideles, sobrii, moribus composti, pudici, prompti, agiles, & quod omnium caput est, pii & devoti. Sic enim conciliabitis vobis bonum nomen coram hominibus, & diligemini ab heris vestris, juxta illud Scripturæ, Eccl. 3. *Si est tibi servus fidelis sit tibit anquam animatua.* Rursum, odor vitis dicitur fugare & occidere serpentes. Si odorem istius boni nominis & vitae diffundatis, fugabitis antiquum serpentem diabolum, & extingugetis ignita ejus jacula. Vitis etiam ligari debet, & à ramis inutilibus liberari, admittite & vos vincula mandatorum, inhibitionum, legum, statutorum, & ordinationum: nec dicatis cum refractariis Pl. 2. *Disrumpamus vincula eorum, & projiciamus à nobis jugum ipsorum.* Audite consilium Sapientis Prov. 6. *Conserua filii mi p̄cepta Patris tui, & ne dimittas legem matris tue.* Liga ea in corde jugiter, & circumda gutturi tuo. Cum ambulaveris gradiantur tecum, cum dormieris custodian te, & evigilans loquere cum eis, quia mandatum lucerna est, & lex lux, & via vita correptionis discipline. Admittite & putationem, id est monitiones, correptiones, & justas disciplinas Dominorum vestrorum, & dicite cum Prophetæ. *Corripiet me justus in misericordia, & increparabit me: oleum autem peccatoris non impinguet caput meum.* Amputate

putate etiam superflua, ne sitis nimium vani, curiosi, mundani,
& nolite conformari huic saeculo, ut Apost. monet Rom. 12. Denique amputate vitia quaelibet antequam nimium succrescant,
dum parvus est hostis interficie, ut monet Hieronymus.

S T R E N A V.

De Gemmis.

Distribuemus in Strenam gemmas, seu lapides preciosos cum suis custodiis sive thecis, in quibus serventur. Sed ut hujusmodi Strenas accipiatis mundos vos oportet esse & lotos, Matth. 7. *Nolite sanctum dare canibus, neque mittatis marginas vestras ante porcos, ne forte conculcent eas pedibus suis.* Porci semel loti redeunt ad volutabrum, juxta illud 2. Petr. 3. *Canis reversus ad suum vomitum, & sus ad volutabrum luti.* Vos estis loti in hisce diebus Natalitiis lavacro poenitentiæ, nolite, monet S. Leo, iterum in veterem vilitatem degeneri conversatione redire, nolite, Thren. 4. antiquas fordes & stercora rursum amplexari. Itaque cum credam vos lotos & mundos, spargam vobis margaritas. Habebitis Strenam opulentam.

Primò igitur Sacerdotibus & Ecclesiasticis lapidem *Chrysolitum*: Hic lapis teste Plinio lib. 37. c. 9. aureo colore translucet, & videtur ardentes scintillas emittere. Per aurum divina intelligitur sapientia, per ardentes verò scintillas, bona opera, quibus coram hominibus lucere oportet, designantur. O DEI Sacerdotes! qui incruenta quotidie libatis sacrificia, quorum lingua semper rubet in sanguine Agni, qui manibus vestris in dies cotrestatis Virginis Filium, qui super familiam DEI constituti estis, sapientia & scientia vobis necessaria est. Scriptum est enim, Aggæi 2. *Interroga Sacerdotes, legem, &c. Labia Sacerdotis custodiens sicutiam, & legem requirent ex ore ius.* Malach. 2.

Quia